

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
URED PREDsjedNIKA

Broj: Su IV-208/2023-1
Zagreb, 5. srpnja 2023.

Na temelju članka 30. stavka 5. Zakona o sudovima (NN 28/13, 33/15, 82/15, 82/16, 67/18, 126/19, 130/20, 21/22, 60/22, 16/23) i članka 10. Sudskog poslovnika (NN 37/14, 49/14, 08/15, 35/15, 123/15, 45/16, 29/17, 33/17, 34/17, 57/17, 101/18, 119/18, 81/19, 128/19, 39/20, 47/20, 138/20, 147/20, 70/21, 99/21, 145/21, 23/22, 12/23) i članka 4., stavka 2. Poslovnika Vrhovnog suda Republike Hrvatske objavljuje se sljedeća

U P U T A

1. Svi postupci za koje su stvarno nadležni trgovački sudovi temeljem članka 34.b Zakona o parničnom postupku i članka 21. Zakona o sudovima (parnični, stečajni, predstečajni, ovršni, registarski, postupci priznanja inozemnih sudskih odluka i arbitražnih odluka u trgovačkim sporovima i ostali izvanparnični postupci) IZUZIMAJU SE OD POSTUPKA ANONIMIZACIJE osim;
2. ako je isključena javnost temeljem članka 307., 309. i 310. ZPP-a (isključenje javnosti ako to zahtijevaju interesi morala, javnog reda ili državne sigurnosti, ili radi čuvanja vojne, službene ili poslovne tajne, odnosno radi zaštite privatnog života stranaka ili zaštite života i zdravlja ljudi). Izreka presude će se i u ovom slučaju objaviti u NEANONIMIZIRANOM obliku temeljem članka 336., stavka 2. ZPP-a;
3. Sudac prvog stupnja koji vodi postupak ovlašten je na temelju diskrecijske ocjene provesti anonimizaciju sudske odluke koju je donio, neovisno o kriteriju iz točke 1. upute;
4. Ovom uputom stavlja se izvan snage Uputa br. Su-IV-140/2018-1 predsjednika Vrhovnog suda o anonimizaciji sudskih odluka od 12. ožujka 2018. godine u dijelu koji se odnosi na trgovačke postupke (čl.4. Upute);
5. Sudac koji je proveo anonimizaciju na temelju diskrecijske ovlasti iz točke 3. ove Upute dužan je o tome, uz kratko obrazloženje, obavijestiti predsjednika Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske;
6. Predsjednik Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske obavezan je do 15. siječnja svake godine dostaviti izvještaj predsjedniku Vrhovnog suda Republike

Hrvatske za proteklu godinu o broju individualnih anonimizacija iz članka 3. Upute i anonimizacija temeljem čl.2. Upute, uz kratku analizu.

Obrazloženje

U postupcima koji potpadaju pod stvarnu nadležnost trgovačkih sudova kao stranke se pojavljuju u pravilu pravne osobe i fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost odnosno koje ulaze u kategoriju poduzetnika – trgovca, onako kako taj pojam definira članak 3. Zakona o trgovačkim društvima. Samim time je bitno smanjena mogućnost da bi se u ovim postupcima iznosili neki osobni podatci o fizičkim osobama -pojedincima koji bi mogli biti predmet zaštite temeljem Opće uredbe o zaštiti podataka – Službeni list EU-a L119 od 25. svibnja 2018. godine i predmet Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (NN 42/2018). Pored toga, na temelju članka 306., stavka 1. ZPP-a glavna rasprava je javna, a temeljem članka 310. ZPP-a to se odnosi i na pripremno ročište. Stoga ne postoji opravdan razlog da se sudske odluke (presude, rješenja, zaključci) anonimiziraju nego osnovno pravilo u ovoj vrsti sporova treba biti da se takve odluke ne anonimiziraju.

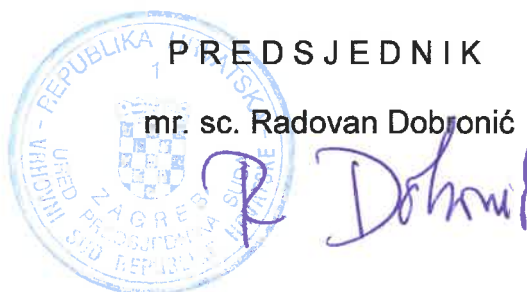
Obveza anonimizacije odluka donesenih u postupcima pred trgovačkim sudovima može nastati u slučaju kada je rješenjem donesemo, u postupku isključena javnost i stoga je donijeta odluka kao pod točkom 2. izreke ove upute.

Naime, trgovci kao stranke koje vode parnične postupke pred trgovačkim sudovima unaprijed moraju prihvatiti činjenicu da je taj postupak u velikoj većini slučajeva javan i takva praksa je široko prihvaćena. Primjera radi, u poznatom izvještaju u kojemu se objavljuju sudske presude engleskih sudova u trgovačkim predmetima (Lloyd's Law Report) sve stranke se navode pod punim imenom tvrtke te se isto tako navode imena i prezimena svih osoba koje su u tom postupku dale svoj iskaz, bilo kao punomoćnici, zakonski zastupnici trgovačkog društva (članovi uprave ovlašteni za zastupanje), prokuristi, svjedoci i ostale osobe. Razlog tome je i taj što ona trgovačka društva koja žele svoje sporove voditi uz isključenje javnosti uvijek u trgovačkim postupcima imaju mogućnost ugovoriti nadležnost arbitraže, u kojoj je javnost gotovo uvijek isključena odnosno tajnost postupka je jedan od bitnih elemenata arbitraže po kojemu se ona upravo razlikuje od sudskih postupaka.

Međutim, većina pravnih sustava ostavlja diskrecijsku ovlast sudu koji vodi postupak da iznimno može anonimizirati sudsku odluku u trgovačkim predmetima. Naime, svim sucima je poznato na temelju iskustva da je život nepredvidiv i da koji puta mogu nastati situacije koje je teško predvidjeti, a u kojima bi iz različitih razloga bilo opasno ili nepravedno da se donijeta odluka ne anonimizira.

Dodatno se napominje da su uputama Vrhovnog suda Republike Hrvatske o anonimizaciji sudskih odluka iz 2003. i 2018. godine bile propisane određene iznimke od anonimizacije sudskih odluka u trgovačkim predmetima, ali samo onda kada je bilo

riječ o pravnim osobama – trgovačkim društvima kojima je osnivač i ima vlasnička prava Republika Hrvatska (djelatnost državnog monopola) pa su se tako u navedenoj odluci, primjera radi, navodila trgovačka društva poput HEP-a, Hrvatskih cesta, Hrvatskih voda, Hrvatske pošte, HŽ-a, Hrvatskih šuma.. Dakle, ni prvom niti drugom uputom o anonimizaciji nije bila propisana anonimizacija svih odluka u predmetima u kojima se pojavljuju pravne osobe – trgovačka društva kao parnične stranke. Međutim, iz gore navedenih razloga nema nikakvih opravdanih razloga da se kao pravilo ne propiše oslobađanje od obveze anonimizacije svih odluka koje donose trgovački sudovi, uz mogućnost gore navedenih iznimaka.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Radovan Dobronić

DNA: putem elektroničke pošte

1. Ministarstvo pravosuđa i uprave
2. Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
3. Visoki kazneni sud Republike Hrvatske
4. Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske
5. Visoki upravni sud Republike Hrvatske
6. Županijskim sudovima – svima
7. VSRH – predsjedniku Građanskog odjela i
- Voditelju Centra sudske prakse